

1. S katerimi dokumenti morajo tuji študenti iz držav, ki niso del Evropske unije in ki študirajo v Sloveniji, izkazovati zadostna sredstva za preživljanje za čas svojega študija v Sloveniji, to pa je doseganje mesečno višino minimalnega dohodka v Republiki Sloveniji?

S sprejemom in začetkom uporabe Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o tujcih so začela veljati spremenjena določila 33. in 44. člena Zakona o tujcih. Ta med drugim določajo, s katerimi sredstvi lahko tujec izkazuje pogoj zagotovljenih sredstvih za preživljanje (sredstva, ki si jih tujec zagotavlja sam z delom, s pravicami iz dela ali zavarovanja, razen povračila stroškov v zvezi z delom, z dohodki iz premoženja, z dohodki iz kapitala in iz drugih virov ali s pomočjo tistih, ki so ga dolžni preživljati, s štipendijo ali s sredstvi na računu, odprtem pri banki ali hranilnici v Republiki Sloveniji ali v tujini, pri čemer se pri tujcih, ki prihajajo v Republiko Slovenijo iz namena študija, poleg navedenih sredstev dodatno upoštevajo tudi sredstva, ki jih prejme izobraževalna organizacija in nameni tujcu - tako imenovane dotacije).

Pogoj izpolnjevanja zadostnih sredstev za preživljanje za pridobitev dovoljenja za prebivanje iz razloga študija je moral tujec izpolnjevati že pred uveljavitvijo novele Zakona o tujcih. Novela je spremenila način izkazovanja sredstev za tiste tujce (študente), za katere obstaja zakonska dolžnost preživljanja s strani staršev oziroma njihovih zakonitih zastopnikov. Novela je namreč ukinila možnost, da tujec zadostna sredstva za preživljanje izkazuje s pisno izjavo staršev, ki so ga po pravu države, katere državljan je, dolžni preživljati. To pomeni, da bo lahko vsak tujec (študent), za katerega obstaja zakonska dolžnost preživljanja s strani staršev, ki se presoja po pravu države, katere državljan je tujec, glede na ukinitve možnosti dokazovanja s pisno izjavo staršev, zadostna sredstva izkazoval tudi s sredstvi, ki jih prejmeta starša oziroma njegova zakonita zastopnika. Ob tem poudarjamo, da bo moral študent ob izpolnjeni predpostavki zakonske obveznosti preživljanja s strani staršev izkazati, da imajo starši zadostna sredstva za preživljanje zgolj za njegovo preživljanje, torej za preživljanje študenta, ki bo opravljal študij v Republiki Sloveniji. To pomeni, da pristojni organ ne bo preverjal, ali sredstva, ki jih prejema starš, zadostujejo za preživljanje vseh družinskih članov, temveč se bo v postopku ugotavljal zgolj, če sredstva, ki jih ima starš osnovi prejemkov, ki jih prejema bodisi iz naslova dela, pravic iz dela ali zavarovanja, dohodkov iz premoženja, dohodkov iz kapitala in iz drugih virov bodisi s sredstvi na računu, odprtem pri banki ali hranilnici, zadostujejo za preživljanje študenta, in sicer mesečno v višini osnovnega zneska minimalnega dohodka v Republiki Sloveniji.

Podrobnejši način ugotavljanja izpolnjevanja pogoja zadostnih sredstev za preživljanje iz 33. člena Zakona o tujcih je določen v Pravilniku o načinu ugotavljanja zadostnih sredstev za preživljanje v postopku izdaje dovoljenja za prebivanje (Uradni list RS, št. [61/12](#), [92/14](#), [2/16](#) in [44/18](#)).

2. Za katero obdobje (mesec, leto, celotno študijsko obdobje) morajo tuji študenti iz držav, ki niso del Evropske unije in ki študirajo v Sloveniji, izkazovati zadostna sredstva za preživljanje za čas svojega študija v Sloveniji, to pa je doseganje mesečno višino minimalnega dohodka v Republiki Sloveniji?

V skladu s tretjim odstavkom 33. člena Zakona o tujcih mora tujec, ki želi prebivati v Republiki Sloveniji, imeti zadostna sredstva za preživljanje v času prebivanja v državi oziroma mu mora biti preživljanje kako drugače zagotovljeno, mesečno najmanj v višini, kolikor znaša osnovni znesek minimalnega dohodka v Republiki Sloveniji.

Če bo tujec vlogi za izdajo prvega dovoljenja za začasno prebivanje zaradi študija predložil npr. pogodbo o delu ter dokazilo o dodeljeni štipendiji za študijsko leto, se bo upoštevala vsota mesečnih prilivov, ki jih namerava tujec pridobiti na podlagi predloženih dokazil v Republiki Sloveniji. Če bo mesečna vsota enaka ali bo presegala osnovni znesek minimalnega dohodka, je pogoj izpolnjevanja zadostnih sredstev izpolnjen. Če vsota ne bo zadoščala, bo moral tujec predložiti dokazila o dodatnih sredstvih (npr. sredstva na računu) vsaj do višine osnovnega zneska minimalnega dohodka mesečno, s katerim mu bo v Republiki Sloveniji za čas veljavnosti dovoljenja zagotovljeno preživljanje. Če bo študent sredstva izkazoval samo s sredstvi na računu, potem morajo ta sredstva v času odločanja upravne enote o izdaji dovoljenja zadoščati za ves čas nameravanega prebivanja v Republiki Sloveniji, in sicer morajo biti zagotovljena mesečno najmanj v višini, kolikor znaša osnovni znesek minimalnega dohodka v Republiki Sloveniji.

Sredstva za preživljanje v primeru izdaje dovoljenja za začasno prebivanje torej tuji študenti izkazujejo enako kot doslej, z izjemo kadar študent izpolnjevanje pogoja zadostnih sredstev za preživljanje dokazuje s sredstvi, ki jih prejemajo oziroma s katerimi razpolagajo njegovi starši oziroma zakoniti zastopnik, ki so ga po zakonu države, katere državljan je, dolžni preživljati.

Tuji študent, ki podaljšuje dovoljenje za začasno prebivanje, izkazuje zadostna sredstva za prebivanje skladno s podzakonskim predpisom (Pravilnik o načinu ugotavljanja zadostnih sredstev za preživljanje v postopku izdaje dovoljenja za prebivanje (Uradni list RS, št. [61/12](#), 92/14, [2/16](#) in [44/18](#))), ki določa način ugotavljanja zadostnih sredstev za preživljanje v postopku izdaje in podaljšanja dovoljenja za prebivanje. Dokazovanje izpolnjevanja tega pogoja torej tudi v postopku podaljšanja ostaja enako kot do sedaj, z izjemo kadar študent izpolnjevanje pogoja zadostnih sredstev za preživljanje dokazuje s sredstvi, ki jih prejemajo oziroma s katerimi razpolagajo njegovi starši oziroma zakoniti zastopnik, ki so ga po zakonu države, katere državljan je, dolžni preživljati.

Če študent, ki želi dovoljenje podaljšati in bo zadostna sredstva izkazoval na podlagi zaposlitve ali dela, bo predložil dokazila o sredstvih, ki si jih je iz tega naslova zagotavljal v preteklih šestih mesecih in v mesecu, v katerem se vlaga prošnja oziroma mesecu odločanja pristojnega organa o prošnji. Če bo zadostna sredstva za preživljanje dokazoval samo s sredstvi na računu, odprtem pri banki ali hranilnici v Republiki Sloveniji ali tujini, bo morala njihova višina zadoščati za ves čas nameravanega prebivanja tujca v Republiki Sloveniji. Če bo študent prejemal več različnih sredstev, s katerimi lahko izkazuje zadostna sredstva, se pri ugotavljanju upoštevajo vsa predložena dokazila o prejemanju, s katerimi razpolaga oziroma jih prejema. Sredstva morajo biti mesečno zagotovljena najmanj v višini, kolikor znaša osnovni znesek minimalnega dohodka v Republiki Sloveniji.

Zaradi zakonske spremembe, ko se zgolj izjava o preživljanju študenta ne upošteva več, pa bo za tiste študente, ki dovoljenje za prebivanje podaljšujejo in bodo sredstva izkazovali s pomočjo tistih, ki so jih po pravu države, katere državljanji so, dolžni preživljati, bodo prošnji priložili dokazila o sredstvih, ki jih prejema starša oziroma njegova zakonita zastopnika. V postopku podaljšanja dovoljenja za prebivanje zaradi študija se bo preverjalo, ali v času odločanja o prošnji starša ali zakoniti zastopnik prejema dovolj sredstev za preživljanje študenta, in sicer v višini osnovnega zneska minimalnega dohodka v mesecu odločanja o prošnji. Tudi v primeru izkazovanja sredstev s pomočjo tistih, ki so študenta dolžni preživljati, velja, da če sredstva, ki jih izkazuje tisti, ki ima dolžnost preživljanja, izkazuje samo s sredstvi na računu, morajo ta sredstva zadoščati za čas izdaje dovoljenja za prebivanje zaradi študija, in sicer morajo biti mesečno zagotovljena najmanj v višini, kolikor znaša osnovni znesek minimalnega dohodka v Republiki Sloveniji.

3. Glede na to, da sprememba zakona ni evropska direktiva - kakšni so konkretni razlogi vlade za spremembo zakona? Obstajajo kakšne statistike, ki bi dokazovale, da tuji študenti bremenijo državo z vidika socialnih transferjev?

Republika Slovenija je z [novelo Zakona o tujcih](#) v nacionalno zakonodajo prenesla Direktivo (EU) 2016/801 o pogojih za vstop in prebivanje državljanov tretjih držav za namene raziskovanja, študija, opravljanja pripravništva, prostovoljskega dela, programov izmenjave učencev ali izobraževalnih projektov in dela varuš *au pair*.

Direktiva določa, da mora tujec v postopku izkazati, da ima zadostna sredstva za preživljanje, ne da bi bremenil sistem socialne varnosti države članice in zadostna sredstva za stroške povratka. Direktiva tudi določa vir sredstev, s katerimi tujec zadostna sredstva za preživljanje izkazuje, in sicer:

- dotacije, - podiplomske ali druge štipendije,
- veljavne pogodbe o delu,
- zavezujoče ponudbe za delo ali
- finančne zaveze v okviru organizacije s programom izmenjave učencev.

Ker so morali tuji študenti že do sedaj za izdajo dovoljenja za začasno prebivanje izkazati pogoj zadostnih sredstev za preživljanje, novela zakona torej ne zastruje pogojev za pridobitev dovoljenja, temveč le spreminja način njihovega izkazovanja.

Lep
Sabina Langus Boc

pozdrav,